

УДК

ГОРОДЕЦЬКИЙ О.С., канд. с.-г. наук;

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРОДУКТИВНІСТЬ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ ЗАЛЕЖНО ВІД СИСТЕМИ УДОБРЕННЯ

Для зниження затрат на застосування добрив слід розраховувати їх дози на раціональний рівень урожаю, який здатний забезпечити максимальну окупність туків і помірні темпи підвищення вмісту в ґрунті рухомих сполук елементів живлення. Дослідження проводились у 2010-2011 роках на Уладово-Люлинецькій дослідно-селекційній станції у відділі технології вирощування цукрових буряків.

Як показали наші дослідження дія мінеральних добрив на розвиток рослин спостерігалась вже в початкові періоди росту.

Найбільша маса 100 рослин перед формуванням густоти стояння в середньому за роки досліджень була на ділянках з внесенням норми мінеральних добрив $N_{90}P_{60}K_{90}$ в поєднанні з 40 т/га гною – 95,5 г, що на 34,7 г більше від контролю.

Динаміка наростання середньої маси коренеплодів також залежала від застосування добрив. Так, порівняно з контролем середня маса коренеплоду при застосуванні 40 т/га гною станом на 1-ше липня була більшою на 32-40 г, на ділянках з внесенням мінеральних добрив у нормі $N_{60}P_{40}K_{60}$ дана різниця складала 9-20 г, а при внесенні $N_{120}P_{80}K_{120}$ – 37-41 г. Найвища маса коренеплоду була на ділянках з внесенням 40 т/га гною і $N_{90}P_{60}K_{90}$, що більше на 43-45 г порівняно з контролем. Мінеральні добрива мали також суттєвий вплив на урожайність коренеплодів цукрових буряків.

В середньому за 2010-2011 роки урожайність коренеплодів порівняно з контролем зросла на 5,1 т/га при застосуванні мінеральних добрив в нормі $N_{60}P_{40}K_{60}$ кг/га діючої речовини. На ділянках з внесенням норми мінеральних добрив $N_{90}P_{60}K_{90}$ прибавка до контролю склала – 9,5 т/га, при збільшенні їх норми до $N_{120}P_{80}K_{120}$ прибавка сягнула 11,9 т/га, а при застосуванні $N_{90}P_{60}K_{90}$ на фоні 40 т/га гною урожайність коренеплодів зросла на 16,4 т/га.

Найвищий збір цукру 7,99 т/га був отриманий при внесенні під цукрові буряки $N_{90}P_{60}K_{90} + 40$ т/га гною, що більше на 2,61 т/га порівняно з контролем.

Враховуючи рівень урожайності коренеплодів та показники економічної ефективності вирощування цукрових буряків в умовах Уладово-Люлинецької ДСС слід застосовувати під основний обробіток ґрунту мінеральні добрива в нормі $N_{90}P_{60}K_{90}$ в поєднанні з 40 т/га напівперепрілого гною ВРХ.

УДК 631.584.5

ГРАБОВСЬКИЙ М.Б. канд. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРОДУКТИВНІСТЬ СУМІСНИХ ПОСІВІВ КУКУРУДЗИ ТА ЦУКРОВОГО СОРГО

В системі заходів по збільшенню виробництва відновлювальних джерел енергії значна роль належить вирощуванню кукурудзи та цукрового сорго. На даний час

частка кукурудзи в загальній кількості енергетичних рослин становить більше 80%, цукрового сорго близько 35%. Тому вивчення сумісних посівів зазначених культур є важливим питанням а також удосконалення технології їх вирощування для біоенергетичної галузі. Особливо гостро це завдання постає в останній час у зв'язку з необхідністю пошуку альтернативних відновлювальних джерел енергії.

На сьогодні встановлено певну структуру сумісних посівів при вирощуванні їх на зелений корм та силос, їх вплив на водний та поживний режими ґрунту, а також вплив зовнішніх умов середовища, окремих технологічних прийомів вирощування на продуктивність кукурудзи і цукрового сорго. Проте сумісні посіви цих культур, особливо для біоенергетичних цілей, в Україні практично не досліджувались.

Метою досліджень є встановлення закономірностей процесу формування елементів продуктивності сумісних посівів кукурудзи і цукрового сорго та удосконалення технології їх вирощування як біоенергетичних культур. Польові дослідження проводили на дослідному полі ННДЦ Білоцерківського НАУ в 2011-2012 рр. Висівались 4 гібриди кукурудзи (Дніпровський 181СВ, Білозірський 295 СВ, Моніка 350 МВ, Бистриця 400 МВ, Людмила СВ) і 2 гібриди цукрового сорго Силосне 42 і Довіста. Дослідження проводили за „Методикою державного сортовипробування сільськогосподарських культур” (1985).

Умови росту і розвитку рослин кукурудзи і цукрового сорго при вирощуванні в сумісних посівах суттєво не впливали на проходження міжфазних періодів у досліджуваних культур. Так, період повні сходи – утворення 6-8 листків в середньому за роки проведення досліджень в чистому посіві гібриду кукурудзи Дніпровський 181СВ складає 29 днів, в сумісних посівах з цукровим сорго Силосне 42 – 30 днів. При порівнянні цукрового сорго з кукурудзою фаза 6-8 листків у сорго настає в середньому на 6-8 днів раніше, ніж у кукурудзи, а у фазу викидання волотей – молочна стиглість зерна подовжується на 3-5 днів по відношенню до кукурудзи.

Максимальний збір зеленої маси (64,3 т/га) і сухої речовини (16,3 т/га) забезпечив варіант сумісного посіву гібриду кукурудзи Бистриця 400 МВ і цукрового сорго Довіста. Високий збір зеленої маси було відмічено на варіантах де вирощувалось цукрове сорго Довіста в чистому посіві – 48,6 т/га, що більше на 3,4 т/га від гібриду кукурудзи Дніпровський 181СВ чистого посіву і на 1,7 т/га при сумісному посіві цього гібриду кукурудзи з цукровим сорго Силосне 42.

УДК 582-027.17(477.41)

ЛЕВАНДОВСЬКА С.М., канд. біол. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

СТАН ПОПУЛЯЦІЇ РІДКІСНИХ РОСЛИН В УРОЧИЩІ “ДУБИНА”

Лісове урочище “Дубина” входить до складу природно-заповідного фонду Київської області як ботанічний заказник місцевого значення. Знаходиться в адміністративних межах Роскішнянської сільської ради Ставищенського району. Урочище площею 29,0 га, розміщене у кв. 39 Ставищенського лісництва ДП “Білоцерківське лісове господарство”. Об'єктом збереження є малопорушений масив 60-ти річного грабового лісу. У трав'яному покриві домінують популяції